

ALT SNAKKER → NORDNORSK KUNSTMUSEUM → BODØ

TORSTEINSEN DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Fredrik Torsteinsen, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL

Prosjektmedarbeidere → Solveig Torsteinsen, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL,

Vidar Øverby, møbeldesigner MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Flere foto og tegninger på interiørgmøbler.no

Storgata i Bodø i 50-årene.

←
Enkelt og rett på sak:
Bygningsmaterialene kommuniserer
godt med et mangfold av
kunstneriske uttrykk.

Byggets fasader ble tilbakeført og fargesatt i henhold til Bodø kommunes estetikkveileder for Storgata.

Alt snakker — fortellinger i bevegelse

Nordnorsk Kunstmuseum i Tromsø hadde et strategisk mål om å etablere en Bodø-filial i forbindelse med Bodø 2024, Nord-Norges største kulturprosjekt noensinne. Museumsdirektøren engasjerte Torsteinsen Design til å vurdere transformasjonspotensialet i gamle Bodø Sparebank fra 1949. Bygningen er en tidstypisk representant for funksjonalistisk nordnorsk gjenreisningsarkitektur og ligger i et område med nasjonal kulturmiljøverdi. Banken var blitt offer for lettvinte ombygginger i 1980-årene og var i en heller trist forfatning.

Målet var å skrelle tilbake lagene, identifisere kvaliteter og undersøke muligheten for å utvikle et moderne kunstmuseum med kulturhistorisk respekt for originalarkitektur og tilstedeværelse i bybildet. Visjonen var å skape gode utstillingsrom med minimale inngrep. De gikk i bresjen for å tilbakeføre vinduer og fasader til opprinnelig uttrykk og fjerne en nyere inngang fra 80-årene.

Mulighetsstudiet skapte gjenklang hos museet og byggherren, og de fikk tillit til å programmere lokalene og videreutvikle prosjektet. Bygget består av flere plan og tre byggetrinn: det opprinnelige bygget fra 1949, tegnet av gjenreisningsarkitektene Reidar Winge Lund og Arne Pedersen,

en forlengelse fra 1969 ved Per Andreas Hofstad, samt et tilbygg fra 1982.

Sikkerhetskravene i EN 16893:2018 Conservation of Cultural Heritage lå til grunn for leiekontrakten og styrte overordnede løsninger for klima, vannføring, fuktsikring, innbrudds- og brannsikring samt materialbruk. Universell utforming var samtidig et ufravikelig premiss og inngangsnøkkel til prosjektet. For å tilfredsstille tilgjengelighetskrav for publikum og ansatte, ble inngangspartiet omarbeidet med millimeterpresisjon og ny heis installert med dører på to sider. Eksisterende døråpninger ble utvidet, HC/WC/stellerom etablert og garderobe dimensjonert for rullestol.

ALT SNAKKER→NORDNORSK KUNSTMUSEUM→BODØ
TORSTEINSEN DESIGN AS

Enkelt og rett på sak: Bygningsmateriale kommuniserer godt med et mangfold av kunstneriske uttrykk.

Krav om tidseffektivitet, kosteffektivitet og bærekraft lå til grunn for prosessarbeidet. Transformasjonen bygget på best mulig areal- og materialutnyttelse med utgangspunkt i opprinnelig arkitektur. Tilføyede strukturer og installasjoner ble revet. Originale vegger, himlinger, søyler og overflater ble avdekket. Sammenhengende arealer ble hentet frem fra glemselen.

Ny planløsning fremhever byggets struktur. Siktlinjer fremmer orientering. Hovedinngangen leder direkte til resepsjon og utstilling. Trapperom med heis, garderobe og toaletter er samlet til venstre. Kaféen ligger til høyre. For å muliggjøre arrangementer og utleie utenom museets åpningstider kan kafe og festsal med tilhørende funksjoner avgrenses fra

resten av museet. Funksjoner er samordnet for effektiv arealutnyttelse: resepsjon, butikk og kafe; sammenhengende utstillingssaler; formidling, foredrag og festlokale; arbeidsplasser, møterom og personalavdeling; støttefunksjoner for kunst og konservering. Ny bakinngang med løfteplattform sikrer smidig mottak og utpakking av kunst, med direkte tilgang til verksted, lager og konservatorrom.

I tråd med Bodøs estetikkveileder for Storgata er byggets fasader tilbakeført til sin opprinnelige rødpudd. Interiørene er gitt en samlende farge- og materialpalett basert på historiske nyanser, som understøtter et autentisk og innbydende uttrykk. Veggene mellom butikk og kafe ble fargesatt engelskrød, i dialog med fasaden,

for å understreke museets identitet som det «nye» røde bygget i Storgata.

Originale detaljer var sparsomme. Noe kunne bevares, noe måtte rekonstrueres. Hoveddøren i teak ble gjenfunnet i privat eie, tilbakeført og rehabilitert. Nye eikevinduer er kopier av teakoriginaler. Integrert solavskjerming i vindusforingene muliggjør lyskontroll i utstillingssalene. Betonggulvet, et lappeteppe fra ulike perioder, er påstøpt og polert. Festsalen med paneldetaljer fra 50-årene er restaurert og gulvet slipt. Lamper er både bevart og supplert.

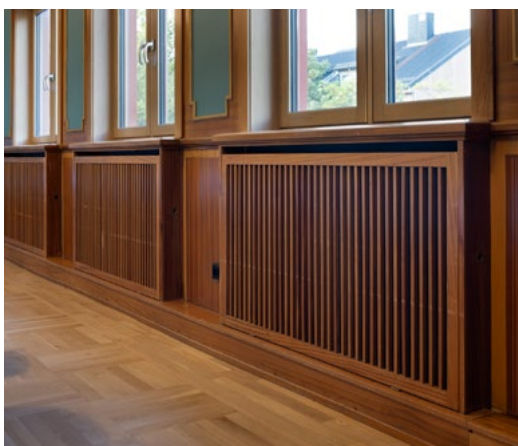
Spesialdesignet «karosseripanel» i eik er et varmt materialinnslag blant ellers slette vegger, et signalelement på tvers av romtyper. Det er brukt på buede elementer i resepsjon, museumsbutikk og kafe.

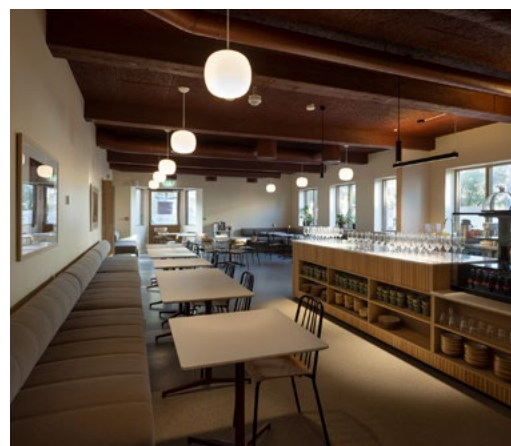
Museumsbutikk og resepsjon, med integrert infotavle, display og lager, ønsker velkommen og danner et skille mot utstillingssalen. Innsyn fra gateplan gir gratis markedsføring utenom åpningstid.

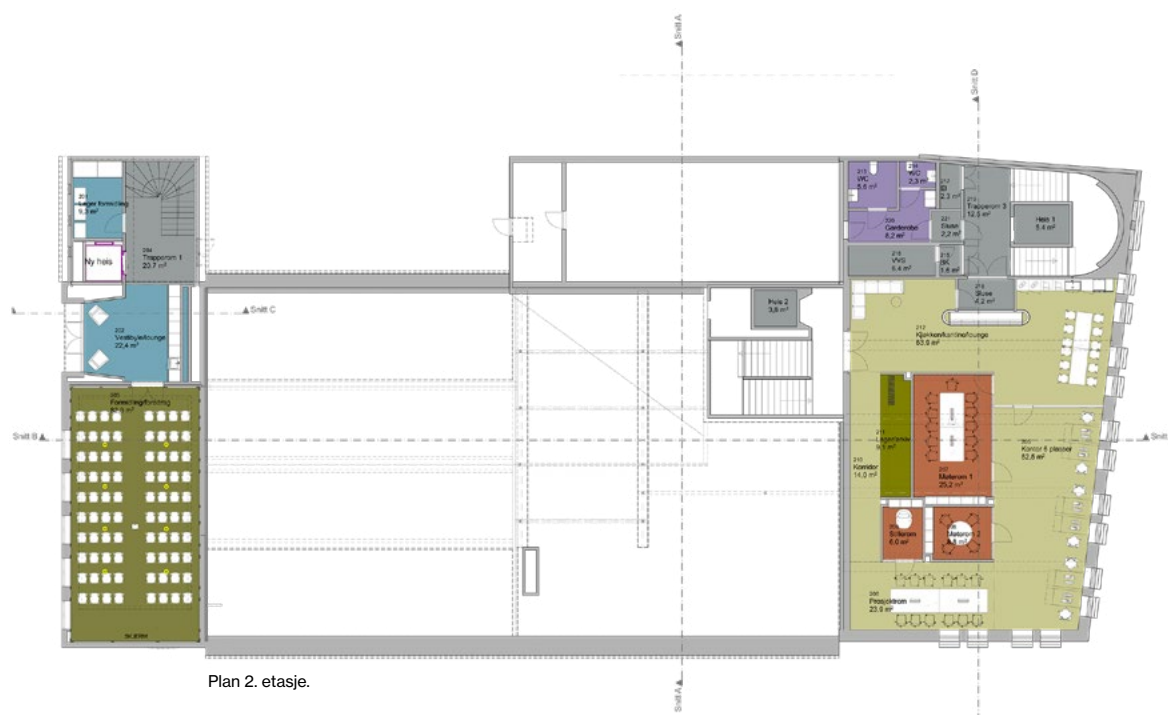
Hovedinngangsdøren i teak ble gjenfunnet hos en privat eier, restaurert og manglende vindusdeler rekonstruert.

Festsalens originalpanel og elementer er rehabilitert. Nye eikevinduer er kopier av teakoriginaler.

Kafedisken er kledd med spesialdesignet «karrosseripanel». En helhetlig fargesetting av tekniske installasjoner, dragere og akustiske himlingsflater demper visuell støy og samler rommet.

Riksantikvaren uttaler:

«Transformasjonen av den tidlegare Bodø Sparebank til kunstmuseum viser korleis ein kan ta vare på kulturhistoriske verdiar samstundes som bygningen får ein ny og framtidsretta funksjon. Prosjektet kombinerer grundig dokumentasjonsarbeid, ombruk av originale bygningsdelar og tilpassa materialbruk i nyare delar. Resultatet er eit heilskapleg anlegg der det er tydeleg kva som er nytt og kva som er opphavleg.»

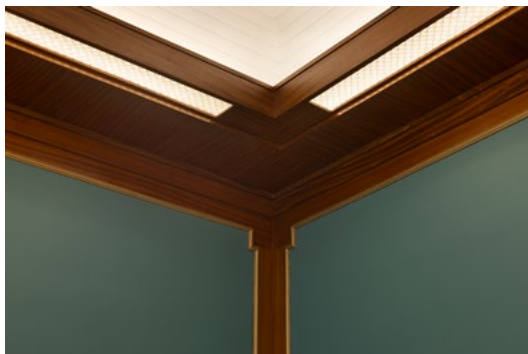
Utstillingssalene, museets hjerte, har et rendyrket, nøytralt uttrykk. To tilliggende saler på ulike nivåer bindes sammen av en felles himling. Glassrekkeverket kan ved behov demonteres for å muliggjøre flytting av større kunstverk. Betonggulv og røffe betongsøyler med eksponerte dragere står i kontrast til rene himlingsflater med integrerte ventilasjonsuttak.

I det faste dekket over himlingsgridet er det montert kraftige skinner for oppheng av både kunst og belysning. Spesifikasjonen av utstillingsbelysningen var et eget prosjekt, med hovedvekt på teknisk kvalitet og et tilpasset brukergrensesnitt.

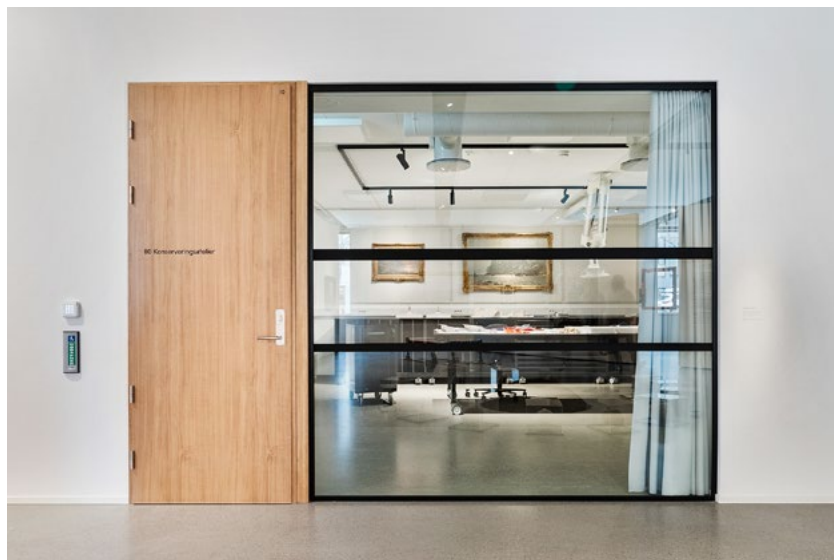
Midt i byggefasen vant Torsteinsen Design konkurransen om utforming av åpningsutstillingen «Alt snakker» – og gikk til oppgaven med inngående forståelse for arkitekturen og utstillingsrommene. Med deres mangeårige erfaring fra utstillingsdesign var transformasjonsprosjektets røde tråd å legge til rette for formidling av fabelaktig kunst. I tillegg til utstillingsbelysning utviklet de to konsepter: uttrekkbare blokkvegger og et lettveggssystem.

Til museet og i forbindelse med åpningsutstillingen, ble det designet et modulært veggssystem for utstilling.

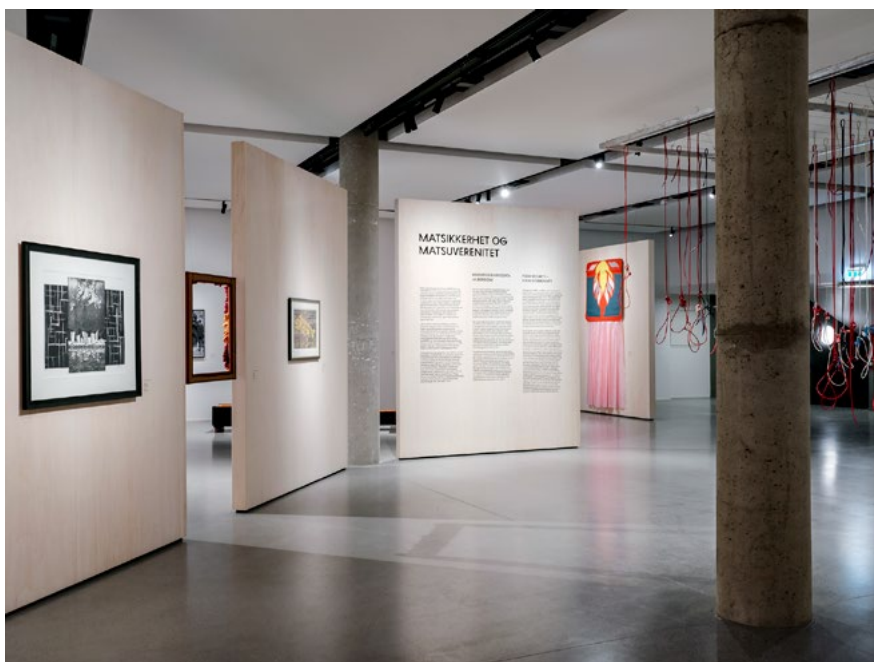
ALT SNAKKER → NORDNORSK KUNSTMUSEUM → BODØ TORSTEINSEN DESIGN AS

Sapele mahogni, gullister og lyselementer fra 50-tallet har fått følge av en tidsriktig farge.

Konservatorrommet har visuell kontakt med utstillingssalen og gjør konserveringsarbeidet tilgjengelig for publikum.

Poppelfinerte modulvegger ga utstillingen *Alt snakker* et lett, nordisk preg.

Håndtaket til festsalen er en original.

Panelene, kledd med poppelkryssfiner, ble dimensjonert ut fra standard platestørrelser og med en totalvekt som kunne håndteres av to personer. Avslutningslister og koblinger inngikk i løsningen. Til åpningsutstillingen var panelene ubehandlet, med opsjon for fremtidig maling og platebytte. Det ble etablert et lager i utstillingslokalet for oppbevaring av veggene.

Utstillingen viste et utvalg kunstverk fra museets samling fra 1800-tallet og frem til i dag, av kunstnere med nordnorsk, samisk, norsk og internasjonal bakgrunn. Den var inndelt i tre temaer: «Blikket», «Matsikkerhet og matsuverenitet» og

«Fisk, kjønn og seksualitet». Plassering av utstillingsveggene avgrenset temasoner. Veggene ble forankret til fast himling.

Utstillingskonseptet var elementært – basert på materialers egenfarge – for å speile nordnorsk nærhet til natur. Minimalistiske podier og montere ble laget av stål, skifer og glass. Enkelte kunstnere ble konsultert for å utvikle stedstilpassede visninger av deres verk. Grafisk design var minimalistisk, tekst på norsk, engelsk og samisk. Bakre vegg ble fargesatt engelskrød for å forsterke siktlinjer og trekke oppmerksomheten inn i lokalet. Utstillingsbelysningen fungerte optimalt

og var godt tilpasset lokal kompetanse.

Nordnorsk Kunstmuseum Bodø ble åpnet av kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery den 25. februar 2025. Byen fikk sitt første kunstmuseum.

Kunstkritikk ved Andreas Breivik uttalte følgende om det nye museet: «Selv om man kanskje ikke slo på stortromma under åpningen i Bodø, så kjentes det veldig godt å komme til et nytt museum som er mer opptatt av kunst enn å skape store begivenheter. Det er en nødtørftig stemning over samlingen og den nyoppussede bygningen, ikke overdådig, men likevel smart og stilsikker, barsk.»